

Tekst Laura van Dolron – Terugkoppeling inhoudelijk programma

Tony is begonnen met zijn speech, en ik weet het nu al: ik ben het helemaal met hem eens. Zo zeer dat ik me in deze tekst ga richten op de dag zoals ik die eerder ervaaarde. Want over Tony kan ik alleen maar zeggen; luister naar die man, gooi je telefoon weg, haal adem, lees zijn boek en leef.

Over de rest van de dag ... Wat mij opvalt zijn de woorden innovatie en het centraal stellen van de student. En de paarse en groene ballonnen die ik overal zag toen ik vanmorgen binnenkwam. Ze zijn lief en vrolijk bedoeld, maar ik vind ze een beetje griezelig, zoals clowns dat zijn. In een Batman-film zou de Joker met deze ballonnen geknoeid hebben, en zou er giftig gas uitkomen ... want de Joker houdt niet van innovatie, denk ik zo.

Ik zie mensen met een Virtual Reality bril op. De Joker uit Batman is misschien tegen innovatie, maar ik ben tegen Virtual Reality. Of ik ben er tegen, ik ben er bang voor ... zoals de meeste mensen die ergens tegen zijn er eigenlijk bang voor zijn. Ik ben bang om erin te willen vluchten, ik ben bang om weg te willen vluchten in Virtual Reality voor de real reality.

De echte werkelijkheid waar ik de rest van mijn leven mijn handen vol aan zal hebben, zo vol dat ik absoluut geen tijd heb voor andere realiteit door mensen gemaakt. Er is al zo veel mensgemaakts ... en hoewel ik veel mensgemaakts fantastisch vind (boeken van Tolstoj, films van Lars von Trier, de perentaart van mijn moeder, en mijn dochter uiteraard...) vind ik veel mensgemaakte zaken echt enorm achterblijven bij niet mensgemaakte zaken. Happy meal toys, het laatste album van Katy Perry, de duizenden synthetische niet goed zittende bh's bij TK Max ... ze leggen het toch behoorlijk af tegen de gemiddelde schelp, bloem of steen.

We zitten in de Rotterdam Hall ondertussen ... Jet Bussemaker zit vooraan. Ze is kleiner dan je denkt, zoals veel bekende mensen (Bush Prince, Kylie Minogue). Het heeft iets glamorous; een grote persoonlijkheid, een grote bekendheid verpakt in een klein lijf: hoge dosering karakter.

Het is goed om met elkaar te spreken over de toekomst, en daar zit iets ongemakkelijks in. "Je moet met de billen bloot", zegt Jet. Ik zit achter haar, kan er niets aan doen, zie het heel even voor me. Dat spijt me direct heel erg, want het is stom en plat, maar ze gebruikt die uitdrukking zelf.

Ik probeer me weer op de inhoud te richten en niet op de vorm ... van haar billen. De inhoud.

Er is een man in een pak. Hij heeft het over kwetsbaarheid. Mannen in pakken die kwetsbaarheid zeggen ontroeren me ... ik ben zwanger dus dat kan het zijn, maar ik krijg tranen in mijn ogen ... ook omdat hij zelf niet zo heel kwetsbaar is.

"Gebruiken van andermans materiaal is moeilijk", zegt Jet Bussemaker.

Daar heb ik ook last van. Ik wil origineel zijn liever dan ontroerend, ik wil schitteren liever dan schoonheid geven die door een ander is bedacht.

Het is ego bij mij ... ego dat ik, vrees ik, opgebouwd heb door allerlei leraren die mij 'centraal stelden'.

Dat ego is er pas een beetje af sinds ik mijn moderne leraren heb verruild voor Boeddhistische meesters die zeiden: "Nu is het tijd dat je knielt voor je zonden ... en als je denkt dat je geen zonden hebt, kniel daar dan maar voor". Wat een plezier om niet centraal te staan. Ik kon wel huilen van geluk.

Daarnet ging het over de docent centraal stellen, nu wordt de leraar centraal gesteld door Jet Bussemaker ... Ik denk dat mensen minder centraal gesteld moeten worden. Een beetje nederigheid, een beetje minder centraal, wat dienstbaarheid, collectiviteit, gemeenschapszin.

Ik moet denken aan Pasternak.

In 1937 was er een "schrijverscongres" in de Sovjet-Unie.

Het was een van de meest verschrikkelijke jaren.

Mensen verdwenen als vliegen, werden gearresteerd en vermoord.

Pasternak was er ook, de grootste schrijver en dichter van Rusland op dat moment.

Ze zeiden tegen Pasternak: als je spreekt zullen ze je arresteren.

En als je niet spreekt zullen ze je ook arresteren wegens ironische insubordinatie.

Er waren tweeduizend mensen aanwezig.

Zjadnov zat op het podium, de Stalinistische politiemoordenaar.

En drie dagen lang was elke toespraak doordrenkt met dank aan vader Stalin, dank aan vader Stalin en het nieuwe Leninistische Stalinistische waarheidsmodel.

En geen woord van Pasternak.

Op de derde dag zeiden zijn vrienden tegen hem:

Misschien moet je toch iets zeggen, iets dat wij met ons mee kunnen dragen, iets, ze arresteren je toch.

Pasternak was een lange man, over de 1.80 en hij was heel knap.

Vind ik belangrijke informatie.

En hij zat in die zaal met tweeduizend man en stond plotseling op.

Iedereen in de zaal wist het, dat hij was gaan staan.

Hij was over de 1.80 zoals je weet, incredibly beautiful...

Het schijnt dat de stilte te horen was tot in Wladiwostok.

En hij noemt een nummer.

Een nummer.

En tweeduizend mensen stonden op.

En zeiden een sonnet van Shakespeare dat ze uit hun hoofd, of "by heart" in het Engels veel mooier kenden.

Het zei alles dat moment.

Het zei: jullie kunnen ons niet kapot maken, jullie kunnen Shakespeare niet kapot maken, jullie kunnen de Russische taal niet kapot maken, je kunt niets beginnen tegen het feit dat wij dat wat Pasternak ons gegeven uit ons hoofd of by heart kennen.

En ze hebben hem niet gearresteerd.

Wat een prachtig verhaal.

Hij stelde zichzelf niet centraal, maar Shakespeare ... hij stelde zichzelf niet centraal, maar de mensen die zijn sonnet kenden. Die mensen in het publiek stelden zichzelf niet centraal maar Shakespeare. Die stelden zichzelf niet centraal, maar gebruikten hun stem om de tekst van Pasternak te laten leven ... om Shakespeare te laten leven ... wilden niet zelf centraal, maar allemaal!

Jet Bussemaker heeft het over opschalen ... mooi woord. Ik houd niet zo van mooie woorden.

Ze zijn te mooi, ze betoveren je, maar sussen je ook in slaap. Woorden als innovatie, transformatie, flexibiliteit.

Ik merk dat deze woorden vandaag als vanzelfsprekend positief gebruikt worden, dat vind ik wat verdacht. Feitelijk zijn ze neutraal, en is het denk ik niet goed als ze positief zijn.

Innovatie betekent vernieuwing, maar waarom zou dat perse positief zijn? Het invoeren van de doodstraf in Nederland zou ook vernieuwend zijn ... Transformatie ... Een vrouw met hele mooie maar kleine borsten die voor siliconen gaat maakt ook een transformatie door, en flexibiliteit ... tja, Trump is heerlijk flexibel in zijn standpunten.

Het zijn neutrale woorden die neutraal moeten blijven, denk ik, want als ze dat niet meer zijn en als vanzelfsprekend positief gezien worden, dan zorgen ze voor inflatie van woorden die echt positief zijn ... woorden als rust, waardigheid, zachtheid en kwetsbaarheid ... woorden als liefde en troost.

Innovatie, zo zou je het kunnen noemen dat mijn dochter van een jaar en negen maanden een nieuw woord leert wat ik mooi vind, maar ook zo jammer.

Omdat het onomkeerbaar is, omdat zij eerst vormen en kleuren zag, en dat nu allemaal woorden zijn die misschien wel voorgoed tussen haar en de wereld instaan.

Ik geef de dingen een naam en verhul ze met een woord.

De kennis over het ding wordt verstoep.

Het mysterie van het ding verdwijnt.

Innovatie ... zo zou je het kunnen noemen dat mijn dochter nu de woorden kent, maar of ze daarmee de dingen kent waarnaar het woord verwijst, dat is de vraag.

Misschien geef ik de dingen namen zoals Adam en Eva dat deden, verstoep uit het paradijs waar niets een naam nodig had omdat alles een was ... Adam en Eva verdoemd tot innovatie, tot transformatie, tot flexibiliteit, tot een mensgemaakte wereld, uiteindelijk tot happymeal poppetjes en albums van Katy Perry en bh's van TK max, een wereld waarin zij centraal stonden.

Hoe wel vaart de mens erbij als hij centraal staat?

Als ik mijn dochter centraal stel, op mijn hurken ga zitten en zeg "Wil je je veters leren strikken?" Zegt ze NEE ...

Als ik haar centraal stel, haar hand vastpak en zeg "Wil je de trap op leren klimmen?" zegt ze NEE ...

Als ik haar centraal stel omdat ik haar iets wil leren lijkt ze op de Brexit- en de Oekraïne-stemmer: zij zegt nee omdat dat KAN, en omdat het veel meer teweeg brengt en dus vele malen leuker is dan ja.

Ze zegt NEE als ze centraal staat, als de spotlight op haar staat ...

Ze wordt bokkig, ongemakkelijk, zoals zoveel mensen in de spotlights trouwens.

Zij gaat leren als ik haar niet centraal stel, zij gaat leren als ik bezig ben ... Als ik ramen was gaat zij ramen wassen, als ik stofzuig gaat zij stofzuigen, als ik de tafel dek dekt zij de tafel, als ik mijn sok aantrek worstelt zij met de hare.

Als niet ik, niet zij, maar de wereld centraal staat ... Als ik opga niet in haar, maar in het dekken van een tafel, het zuigen van de vloer.

Ik ga op in wat ik doe en geef haar de ruimte om dat ook te doen. Ik inspireer haar niet door haar centraal te stellen, maar door haar met rust te laten, waardoor zij zelf geïnteresseerd kan zijn.

De leerling moet niet centraal staan, maar de lesstof en de inspiratie die zij bij de leraar teweeg brengt, en daardoor bij de leerling die daarvoor de ruimte krijgt.

Innovatie: het klinkt mij makkelijk en snel in de oren, maar met elke skill die we veroveren verliezen we er een.

En ik wil niet zeggen dat we ons niet moeten ontwikkelen, maar we moeten we ook oog hebben voor dat verlies.

Nu mijn dochter weet dat een blokje blokje heet, nu ze het woord kent, onderzoekt ze het blokje niet langer met haar mond. Draait ze hem niet met dezelfde fascinatie in haar handjes rond en rond.

Hoe meer antwoorden we hebben hoe minder vragen we stellen, of hoe minder die vragen ertoe doen.

Ja, ik ben romantisch, maar dat is mijn taak vandaag. Het bevragen van innovatie, het neutraliseren van de term en erkennen dat het voor- en achteruitgang kan betekenen al naar gelang de invulling ervan.

Laten we innoveren zonder te verliezen, laten we woorden geven zonder de vormen en kleuren uit het oog te vergeten, en soms nog heel even voelen met onze mond. Laten we niet de leerling, noch de leraar centraal stellen.

Maar de wereld waar zij het beide mee moeten doen ... Ik geloof dat geliefdes niet naar elkaar moeten staren, maar samen naar de wereld. Dat geldt ook voor de student en de docent.

Laat de student niet naar de leraar kijken, en de leraar niet naar de student. Laat hen niet tegenover maar naast elkaar staan terwijl ze kijken naar de wereld waar de kennis is.

De wereld met paarse ballonnen en groene, met mannen in pakken die het hebben over kwetsbaarheid en met geweldige mensen als Tony die een doos hebben waar je je telefoon in moet doen als je thuis komt ... een wereld met bijeenkomsten waar mensen eensgezind sonnetten van Shakespeare zeggen en bijeenkomsten waar mensen bijna net zo eensgezind geloven in innovatie, zo zeer dat ze het aandurven om een romantische gekke kunstenaar als ik daar vraagtekens bij te laten zetten, wat denk ik het toppunt van positieve innovatie is!